

Revolution, fagkritik og almindelig utilfredshed.

Der er i dette efterår dannet et komplot, som har til formål at revolutionere både dette og hint. Der tales i kaffestuer og kaminer og hvor man ellers kan træffe folk med tilknytning til O&M, om at en hemmelig gruppe har hemmelige planer om at bortføre hverandet bind af Thesaurus LL, samt visse ikke nærmere specificerede grammatik-håndbøger, blokere institutbestyrerens kontor og derved skabe kaos i administrationen. Når man således ser sig bagtalt, føler jeg, at det er berettiget, at jeg, da jeg er med i gruppen, nu træder offentligt frem for at dementere de omsiggribende rygter. Det jeg her vil give er ikke gruppens opfattelse af hvad der sker, men udelukkende min egen. Jeg kan af naturlige grunde ikke tegne gruppen, for den er i politisk henseende ret heterogen og er endnu slet ikke nået frem til noget, som vi i fuld enighed kan forelægge offentligheden. Netop forholdet til "offentligheden" har været hovedanledningsstenen: hvad laver I? hvem er I? hvordan har I udvalgt jer? hvorfor er ikke andre blevet inviteret med? etc., alle disse spørgsmål mener den harmdirrende spørger han er berettiget til at få svar på - nu! Lad os tænke os, at vi var en gruppe, som i ledige stunder læste Homer sammen, så ville ikke en sjæl bekymre sig om det, for at læse Homer er at læse Homer, ikke sandt? men nu er det "sivet ud", at det er en sinister fraktion, som beskæftiger sig med fagkritik, så hvorfor har IR (for det er da et udvalg nedsat af IR? eller er det af fagudvalget? eller rektor?) ikke indkaldt til et fuldt total-plenum med 100% fremmøde? Man - jeg bruger med vilje "man", for det er aldrig lykkedes mig at få oplyst hvem "man" er, dog har jeg en formodning om, at "man" bl.a. er det "tavsse flertal", som ikke har ulejlighet sig med at møtte den stof-hungrende VP-redaktion med indlæg i f.ex. den fagkritiske diskussion, som en herværende italiensk dottore har ført med vor ligeså herværende gamle redaktør, her har ingen grund til at sige at han har været holdt ude, - men altså, "man" tror, at vi har taget patent på fagkritik, og at "man" er holdt ude hvis "man" ikke er med i netop denne gruppe. Kære venner, vi lever i et samfund hvis ledende folk priser det frie initiativ og den private foretagsomhed. Det gruppen er fælles om, er interessen for faget og fagets funktion i det samfund vi lever i, og enhver kan vist indse, at det er urimeligt at forlange, at vi flux per med det samme skal lægge frem digre rapporter med vore uforgribelige meninger om disse ting, - skal der noget frem, og det skal der efter min mening, så skal det først være på et tidspunkt, hvor vi kan præstere noget som er værd at diskutere, d.v.s. når vi for os selv har fået klargjort, hvad problemerne helt konkret består i.

At der er problemer er klart, det fremgår bl.a. af de sidste mange numre af VP, hvor ingen har hævdet at tilværelsen som klassisk filolog er problemfri. Et af vore problemer er, at forretningens markedsandel er ved at smuldre bort, hvilket kan skyldes bl.a. disse to ting: produktionsomkostningerne er for store og/eller varen svarer ikke til forbrugernes behov - det er trods alt begrænset hvor mange elektriske tandbørster den almindelige forbruger har behov for, hvis han i det hele taget har det behov. Angående produktionsomkostningerne - som i anden sammenhæng er blevet beskrevet som "filologisk småpilleri", "sproglig Akribi" og "stil"- så ser jeg noget faretruende i at tro, at de kan ned-sættes væsentligt. Produktionen af træ-trillebører er naturligvis utidssvarende på grund af det forgængelige materiale, men selv om vi går over til at anvende plastik, tror jeg, det vil være en kortsigtet løsning; vi får ganske vist en let trillebør, som alle kan køre, men kan vi bruge den til at flytte tungere ting med? Jeg er bange den revner. Det er forkert at tro, at man

Rapport fra fagudvalget.

Den 28.11. holdt Studenterrådets nydannede udvidede uddannelsesgruppe sit første møde, hvortil samtlige fagudvalg fra fakulteterne var blevet indbudt. Det blev bestemt at nedsætte 4 arbejdsgrupper, sammensat så en så stor faglig spredning som mulig sikredes. 4 arbejdsopgaver blev opstillet:

1)- omkring forskning-undervisningsadskillelsen:

en analyse af forskningspolitikken historisk indenfor de sidste år, bestående i at fremdrage de underliggende tendenser, som kan siges at have betinget denne udvikling eller denne politik. En arbejdstese kunne være at se forskningspolitikken som et statsformidlet udtryk for skærpelse af instrumentaliseringen af forskningen på kapitalens præmisser. Vigtigt at fastholde, at politikken ikke er gennemført til fulde, og at betingelsen for at føre en sådan kapitaladækvat forskningspolitik er en statslig styring af forskningen, i øjeblikket formuleret som en statslig strategi for adskillelsen af forskning og undervisning. Det vil her være relevant at fremhæve, hvilke konsekvenser en sådan statsstyring af forskning vil få for det faglige indhold.

2)- omkring studieregistrering:

indkredsning af studieregistreringssystemet, dets sammenhæng med bevillingssystemet, studieforløb, studieplaner o.s.v.

3)- omkring adgangsbegrænsning:

arbejdstese: indførelse af adgangsbegrænsning som udtryk for at etablere de nødvendige instrumenter for en regulering af tilgangen i overensstemmelse med et kapitalistisk samfunds behov, betinget af modsætninger i økonomien og ændringer i erhvervsfunktionerne, sætter krav om adgangsregulering/begrænsning til undgåelse af overproduktion. Istedet må kræves nyt fagligt indhold, bredere uddannelser og (evt.) flexible.

4)- omkring centralstyring:

søge at få hold på de nye statsligt ministerielle ændringer: direktoratet.

Arbejdstese: se de statsligt administrative eller forvaltningsmæssige ændringer som betingelser for staten for at kunne gennemføre den styring og planlægning, som er ensbetydende med underlæggelse af uddannelsessektoren under et kap. samfunds betingelser.

Generelt for arbejdet i de 4 grupper må det gælde, at materialet bearbejdes fagspecifikt med eksemplificeringer ud fra enkelte fag. I det ovenfor skitserede tages H-plansindgrebene altså op, og fælles generelle strategier lægges. Fælles i den forstand, at f.eks. sprogfagene, fordi de tendentielt er struktureret ens, og fordi erhvervskompetencen er sammenfaldende (gymnasierettet) kan opstille fælles faglig-indholdsmæssige krav.

- Sprogfagene har sat sig sammen i en større arbejdsgruppe, hvor dens første opgave er at mobilisere bevidsthed om konsekvenserne for de planlagte H-plansindgreb og herefter at opstille faglig-indholdsmæssige krav til uddannelserne.

Fagudvalget har som repræsentant i sproggruppen Preben S. Sørensen og i den udvidede uddannelsesgruppe Per B. Larsen. Skulle andre, såvel russer som ældre studerende, være interesserede i

Uddannelsesprocessen generelt set som en kvalifikationsproces.

Det enkelte individ og den personlige udviklingsproces

Uddannelsesprocessen er i dag for den enkelte lig med udvikling af evner og egenskaber og optagelse af viden og erfaring. Udviklingsprocessen kan imidlertid ikke kun ses ud fra individet alene, fordi de fleste i det danske samfund bliver lønmodtagere, og dispositionsretten over deres arbejdskraft må for en periode sælges, for at de og deres kan få penge til at købe de nødvendige eksistensmidler, og herved bliver arbejdskraften en vare. Et ganske bestemt forhold mellem arbejdskraftsælger og aftager gør sig gældende: arbejdskraftsælgeren får en eller anden brugsværdi ved at besidde nogle ganske bestemte kvalifikationer til varetagelse af bestemte funktioner. Arbejdskraftkøberer er udelukkende interesseret i arbejdskraftens funktion i profitøjemed og spørger ikke om den personlige udvikling. Arbejdskraftsælgerens personlige udviklingsproces tager form af at være en kvalifikationsproces.

Produktionsforholdet berører uddannelsesprocessen. Omkostninger er jo forbundet til uddannelsesprocessen, og de er en skranke for den videre kapitalakkumulation, da pengene ikke bliver investeringer i produktive kapitalgoder, men i uproduktivt forbrug. Heraf skal man se forsøgene på at gøre uddannelserne så billige som muligt og forsøgene på i erhvervelsen af kvalifikationer at effektivisere uddannelsesprocessen så meget som muligt.

Den del af den individuelle udviklingsproces, der ikke har noget at gøre med kvalifikationsprocessen presses tendentielt ud af uddannelsesprocessen, hvilket medfører, at uddannelsesprocessen kun bliver en kvalifikationsproces. Den individuelle udviklingsproces sikres kun, hvis den er identisk med arbejdskraftens kvalificering.

I uddannelsesprocessen formes de menneskelige evner og anlæg kun til at være bestemte kvalifikationer, som medfører en ensidig specialisering af individets evner og anlæg. Det sker p.g.a. kapitalforholdet og den form for arbejdsdeling, der hersker. Herunder med bl.a. adskillelsen af åndens og håndens arbejde. Kvalificeringen af arbejdskraften er ikke bundet til arbejdsprocessen og må foregå samtidig med den. Ikke gennem erfaring og viden, men udenfor og før arbejdsfunktionerne. Nødvendig bliver derfor en tillempelse af kvalifikationer til arbejdsfunktionen, og det hvad enten det gælder maskinarbejdere, lærere, håndværkere o.s.v.

Arbejdsdelingen

i sin specificerede form er ikke et gode for kapitalistklassen. Arbejdskraften må, fordi den er stofflig bundet til den specifikke arbejdsfunktion omstille sig på to måder:

- a) svingning mellem frisættelse (arbejdsløshed) og indsugning (hvor produktionsstigningen fordrer mere arbejdskraft)
- b) omstilling indenfor ansættelse det samme sted

a) koster samfundet noget i form af socialydelse og stiller den arbejdsløse dårligt økonomisk og usikkert socialt. b) koster arbejdskraftkøberer noget.

Udviklingen af den samfundsmæssige arbejdsdeling er ikke resultat af en planlægning men resultatet af den styring af kapitalerne (bag det enkelte individs ryg) for at sikre den højeste profitabilitet. Arbejdsbetingelserne indrettes ikke efter arbejdskraftens ønsker, men omvendt er det sikringen af kapitalprofitterne, der medfører nye arbejdsfunktioner, som arbejdskrafterne må rette sig efter.

Flexibilitet (arbejdskræftens omstilling) er nødvendig, fordi tekniske fremskridt skaber en ændring i arbejdsprocesserne, og specialiseringen er her en skranke for omstillingen, som skal være en ny specialisering til en anden arbejdsfunktion. Den almene anvendelighed overfor den særlige anvendelighed er således et problem for kapitalen. Denne modsætning er uløselig så længe udbytning af arbejdskraften under skiftende arbejdsbetingelser finder sted..

Den almene kvalificering kræver også uproduktive omkostninger, som så skal skæres mest muligt ned, hvilket medfører en bredere specialisering indenfor den almene kvalificeringsproces.

I forbindelse med H-planen for de videregående uddannelser skal indførelsen af basisuddannelser ses som forsøg på at skabe en bredere specialisering indenfor uddannelsesprocessen. Basisuddannelserne skal altså være en garanti for flexibilitet til bl.a. hindring af evt. efteruddannelsesomkostninger. I den forbindelse tales der i H-planen om at ændre uddannelsessystemet fra et eliteuddannelsessystem til et masseuddannelsessystem. Det skal man imidlertid ikke lade sig narre af. Herved afskaffes hierarkiseringen af kvalifikationer ikke, og der realiseres stadig ikke reelle muligheder for alle for at få en høj uddannelse.. "Masseuddannelsessystem" er et ideologisk slagord, som skal dække over forsøget på at ændre uddannelsessystemet efter de ændrede krav fra erhvervslivet til kvalifikationshierarkiet.

Om en uddannelse har været almen nok til at give tilstrækkelig omstillingsevne hos arbejdskraften kan først opklares, når omstillingsevnerne er blevet afprøvet. Eksperimentet for at afgøre om praksis er korrekt gives der i den statslige uddannelsesplanlægning ikke plads til ved et udgangspunkt i en bestemt ressourcetildeling.

Procesafhængige kvalifikationer

"Tekniske" procesafhængige kvalifikationer er ikke nok for at udføre en arbejdsproces. Individet må også besidde procesafhængige kvalifikationer: "teknisk og organisatorisk grundviden såvel som en af arbejdsprocessen bestemt social holdning. Da arbejderen skal finde sin plads i virksomhedshierarkiet gennem indordning, underkastelse og tilpasning, forventes også dette at være element i arbejderens individuelle kvalifikationer. Arbejdsomhed, flid, dygtighed, ærlighed, disciplin, almindelig adfærd i overensstemmelse med borgerlige dyder, er slagordene til disse komponenter bliver omskrevet."

(H-planskompendiet side 31)

De procesafhængige kvalifikationer er til tider vigtigere, hvis arbejdsprocessen er meget simpel, og hvis den skal foregå hurtigt og præcist uden afbrydelser i en langvarig periode.

- a) flid og udholdenhed er en primær betingelse i kvalifikationerne
- b) egenskaber og evner til hurtigomstilling (ved skift af arbejdsplads eller omlægning på den gamle arbejdsplads) til andre arbejdsfunktioner, når den relative merværdiproduktion intensivres
- c) beredvillighed til at udføre omstillingerne selv ved løsning af problemet om de specialiserede kvalifikationer, som altså kan vanskeliggøre arbejdskraftens omstillingsproces, kan der ligge en skranke i arbejdskraftens uvillighed i at lade sig føre med den bevægelse, som kapitaløgningen søger at trække den med sig i.

I arbejdskraftens mobilitet er følgende faktorer væsentlige:

- a) den økonomiske tvang (tilpasningen må finde sted for at arbejdskraften kan sælges)
  - b) det økonomiske "lokkemiddel" (bedre stilling og løn, flyttehjælp, tilskud o.s.v.)
  - c) en almen teknisk videnskabelig grundviden, der peger ud over den specifikke anvendelse i den enkelte arbejdsfunktion
  - d) ideologisk kvalificering (beredskab, villighed o.s.v.)
- c) og d) kan uddannelsessystemet være med til at levere.

Kvalifikationernes anvendelse (kapitalsektor - uddannelsessektor)

I dag skaber man kvalifikationernes neutralitet overfor kapitalforholdet og gør dem potentielt umiddelbart anvendelige i andres interesser end den kapitalistiske totalreproduktions. Statens funktion udlægges til umiddelbart at være monopolkapitalens entydige instrument og lader den samtidig udforme efter monopolkapitalisternes interesse. Disse modsigelser forplumrer og tilslører forholdet mellem uddannelse og kapital som staten i øjeblikket formidler den.

Følgen af ovennævnte statsopfattelse (forplumringen) bliver, at "staten, som først bliver kapitalistisk ved at den garanterer gennemførelsen af forskellige klassers interesser i deres kapitalistiske bestemmelse, ikke længere optræder som udtryk for kapitalforholdet, altså refererende til de forskellige klassers konkurrerende interesser, men bliver den direkte agent for en klasse: kapitalisterne. Staten er ikke længere ideel, men reel totalkapitalist."

("Videnskab og kapital")

Staten søger at harmonisere behov-interesser, da både arbejdskraftsælgerne og køberne er interesseret i at bruge kvalifikationer som et middel til henholdsvis at skaffe sig værdier (lønninger) og mere værdi end der er skudt ind. Heraf tesen, at kapitalistklassens interesser bestemmer kvalifikationer og altså uddannelsernes indhold!

(Otte i "Kapitalentwicklung und Qualifikationsentwicklung". Rossa):

"Med tiltagende vækst i den fixe kapital (maskiner, bygninger) og et tiltagende tempo i produktivkraftøgningen vil der under alle omstændigheder være en voksende tvang til at kvalificere et stadig større antal åndsarbejdere til produktivkraftøgningen. Derudover stiger behovet for kvalificering af uproduktive lønarbejdere til realiseringen af merværdien og til reguleringen af cirkulationen. Med den teknologiske udviklings voksende tempo bliver yderligere et voksende antal kvalificerede arbejdere indenfor produktionen nødvendigt, der enten som ingeniører har til opgave at omsætte recepter til teknologi, eller som vedligeholdelsesarbejdere skal forberede produktionen og ligeledes regulere arbejdsprocessen."

Om de økonomisk-historiske baggrunde for H-planen og dens uddannelsespolitiske aktualitet.

Den fremtidige udvikling på universitetet er bestemt af en række ydre samfundsmæssige omstændigheder. Bl.a. er der på universiteterne i de senere år sket en række atomiserede nedskæringer, som man realistisk må vurdere som forløber for en mere systematiseret økonomisk stramning. Disse minimeringstendenser af uddannelsesomkostningerne og de statslige udgifter i det hele taget sker ifølge den kap. økonomi,

Bestyreren meddelte,

1. at instituttet har modtaget vejledning fra Universitetet ang. beskatning af gæsteforelæsere fra lande, med hvilke Danmark har dobbeltbeskatningsoverenskomst.
2. at instituttet fra Universitetet har modtaget redegørelse for fremgangsmåder m.v. ved anskaffelser af AV-udstyr. Redegørelsen er fremlagt til gennemsyn på sekretariatet. Peter Terkelsen bad om at få undersøgt, om skrivelsen er relevant for anskaffelse af båndoptager til ny-græskundervisningen.
3. at instituttet fra Universitetet har modtaget redegørelse for stipendiaters medlemsskab af institutråd.
4. at instituttet fra Universitetet har modtaget en opgørelse over antallet af studerende ved diverse fakulteter og under disse ved diverse fag pr. 1/10 1974. Det blev anført, at de vort institut berørende tre talopgivelser var forkerte, og det henstilledes til SN at skrive vore studenter i mandtal (med navne og årskortnr.) pr. 1/10-74.
5. at fællesskrivelsen fra Lingvistik og O&M til det humanistiske hovedområde ang. den fremtidige status af faget indisk er afgået. Sagen beror nu i Universitetets statutudvalg.
6. at der pr. 11/10 er tilgået det humanistiske hovedområde en skrivelse fra instituttet med formulering af den foreslåede specifikation af det eksterne lektorat (se ref. fra IR-mødet den 10/10 pkt.11) og med argumentationen for samme.

Ad 4. Meddelelser fra SN

SN har besluttet, at indkalde suppleanten, Lars Nørgård, under formandens barselsorlov; i løbet af denne fungerer Peter Terkelsen som SN-formand.

Ad 5. Meddelelser fra Fakultetsrådet.

Fak.rådsrepræsentanten redegjorde for

1. revision af fremgangsmåden ved behandling af ansøgninger til kandidatstipendier, gående ud på at stipendieudvalget ikke længere har pligt til at henvende sig til ansøgerens vejleder, subsidiært vejledere, ang. projektets lødighed. IR udtrykte skepsis i anledning af den vedtagne revision og henstillede til repræsentanten at give udtryk for det ønskværdige i, at der ved ansøgningsbehandlingen indhentes udtalelse fra en eller anden faglig sagkundskab, forsåvidt stipendieudvalget ikke mener selv at besidde denne. -Endelig anførtes muligheden af på lidt længere sigt ved stipendieansøgningens behandling at indføre en procedure analog med den adjunktbesættelser fulgte.
2. at fak.rådet har behandlet ministeriets forslag til ny procedure ved ansættelse af professorer, lektorer, adjunkter osv.; det vigtigste nye i forslaget er:
  - a. at muligheden for ansættelse uden opslag bortfalder
  - b. at en enigt bedømmelsesudvalgs indstilling skal kunne forkastes med 2/3 flertal i fak.rådet.-
IR udtrykte betænkelighed ved b., hvis dets gennemførelse får den konsekvens, at stillingsbesættelser udsættes, og at i sidste ende den pågældende stilling tildeles et andet fag.

Ad 6. Fordeling af undervisningen i F 75

Mod det af Ole Thomsen udarbejdede udkast til fordeling af undervisningen rejstes der indvendinger af såvel principiel som konkret karakter. Efter lange forhandlinger godkendtes udkastet dog med de ændringer, som fremgår af vedlage reviderede version. For at undgå unødige vanskeligheder vedr. dette punkt for fremtiden skal SN's "ønskeseddel" til institutrådet rundsendes til hver enkelt lærer før interviewfasen, og det af denne første fase resulterende udkast skal fremover forelægges de enkelte undervisere til endelig accept før den definitive behandling af undervisningsfordelingen i IR.

Ad 7. Orientering om instituttets økonomi

Dalsgaard Larsen forelagde en redegørelse på grundlag af en såkaldt institutrapport fra Universitetet.

Bestyrelsen fik pålagt snarest at se på de enkelte poster, især boganskaffelserne.

Ad 8. Forespørgsel fra Folkeuniversitetet

Der blev nedsat et udvalg bestående af Dalsgaard, Ole Smith og Ole Thomsen, som hurtigt skal fremlægge en redegørelse for, hvad faget mener at kunne yde Folkeuniversitetet. Udvalget blev bemyndiget til at presse kollegerne.

Ad 9 Evt.

Ole Smith forespurgte i sin egenskab af apparaturmand om, hvor meget materiel instituttet ville kunne undvære, hvis det får tre nye skrivemaskiner med kuglehoved: instituttet tilbyder to skrivemaskiner. Torresin redegjorde for den ved lodtrækning fastlagte fremtidige placering af kollegernes arbejdsværelser i det nye byggeri.

OLE THOMSEN

Referat fra institutbestyrelsesmøde den 13/11 1974

Til stede: Otto Steen Due, B. Dalsgaard Larsen, Ole Thomsen, Dorthe Søndergaard, Inger Jorsal og Peter Terkelsen.

Først redegjorde bestyreren for den seneste udvikling i behandlingen af det eksterne lektorat, som instituttet har ansøgt om fortsat at kunne råde over. Fakultetsrådets forretningsudvalg har ikke truffet afgørelse i sagen, men fremlægger den for FR mandag den 18/11, til hvilken behandling en repr. for instituttet vil blive indkaldt. Dalsgaard Larsen vil være denne repræsentant.

Dernæst drøftedes portobesparelser. Der indføres et system af kasser på instituttet med referater, indkaldelser etc. til studenterrepræsentanterne i de styrende organer; for lærerne og TAP-personalet fungerer der imod systemet med mapper på sekretariatet videre. Samtlige medlemmer af diverse organer modtager henstilling om løbende at kigge efter i kassen.

Bestyrelsen resolverede, at arbejde for for fagudvalget såvel som for Dante Alighieri-selskabet ikke må være forbundet med udgifter (porto etc.), men at sekretariatets arbejdskraft i et vist omfang står til disposition for disse to formål, dog naturligvis således at institutopgaver til enhver tid prioriteres højere.

OLE THOMSEN

Referat fra institutbestyrelsesmøde den 27. nov. 74

Meddelelser:

Instituttet har modtaget:

1) en henvendelse fra Statsbiblioteket, gående ud på, at man som følge af sparebestræbelser må begrænse den årlige revision af institutbibliotekerne. Statsbiblioteket beder institutterne gøre opmærksom på hvorvidt en revision er påkrævet.

Instituttet har svaret at man anser en sådan revision for påkrævet, men understreger at revisionen må foretages af arbejdskraft, som er i stand til at læse bøgerne titler, dvs. af studerende inden for klassisk filologi. Dalsgaard gjorde opmærksom på,

FORTSÆTTELSE AF REFERATET FRA

BLÅGÅRD.

Efter pædagogernes oplæg påbegyndtes gruppearbejdet. På forhånd var deltagerne delt op i grupper, der hver var således sammensat, at både folkeskole, gymnasium, seminarium, universitetet og studerende fra forskellige trin var repræsenteret.

De forskellige gruppers referater er her forsøgt sammenarbejdet. De synspunkter, der kommer frem, dækker ikke nødvendigvis Latinerforeningens (de har iøvrigt sammenarbejdet det følgende referat) eller mine egne synspunkter.

Der er selvfølgelig unødvendigt at gøre opmærksom på, at det er tænkt som et debatoplæg.

Spørgsmål a : Hvad skal fagene i skolen tjene til?.

Flere af grupperne tog straks deres udgangspunkt i Folkeskolens formålsparagraf, således som denne er formuleret i udkastet til ny folkeskolelov: "at give eleverne mulighed for at tilegne sig viden, færdigheder, arbejdsmetoder og udtryksformer, som medvirker til den enkelte elevs alsidige udvikling."

Hertil har nogle grupper endvidere føjet:

fagene skal bibringe eleven mulighed for anvendelse af kundskaberne til en selvurdering og til erkendelse af samfundsroller og -pligter.

fagene skal sætte eleven i stand til at leve i relationen mellem individ og samfund.

fagene skal give eleverne værktøjet til en helhedsforståelse af egne og andres vilkår.

fagene skal sætte eleverne i stand til at virke i samfundet i overensstemmelse med de mål, de måtte have for fællesskabet.

Der blev også givet udtryk for, at fagene kun i deres samspil når frem mod en virkeliggørelse af det overordnede mål. De enkelte fag har hver især deres specielle mål - nogle sigter mod en veldefineret kunnen, andre har et bredere sigte (metode, "noget historisk" etc.) I deres samvirke skal fagene tjene til alsidig udvikling, først og fremmest til gavn for individet; på den anden side er det urealistisk at se bort fra den kendsgerning, at skolen er en samfundsinstitution, at den også skal tjene samfundets interesser, og at samfundets til enhver tid dominerende skolepolitiske synspunkter og ideer derfor må få en afgørende indflydelse på læseplanen.

Spørgsmål b : Kriterier for valg af indhold.

Hvordan kan faget være med til at opfylde de hensigter vi har?

Der lægges i gruppernes svar vægt på, at fagenes indhold må være sammensat således, at både individ og samfund tilgodeses; at samfundet "åbnes" for eleverne og omvendt. For eleverne skal indholdet føles vedkommende, motiverende, og det skal være samfundsorienterende. Indholdet skal tilgodeses muligheden for tilegnelse af såvel "uddannelse" (samfundskrævet) som "dannelse" (samfundsforventet).

Det bør tilstræbes, at eleven bibringes en forståelse af sammenhængen fortid - nutid - fremtid.

Summen af indholdene skal kunne give eleverne et alsidigt udstyr.

Spørgsmål c : Begrundelser for faget latin i Folkeskolen.

Gymnasiet.

Seminarieret.

Kan faget opfylde sin hensigt i den form, det har nu?

I behandlingen af dette spørgsmål tog grupperne det udgangspunkt, at den ydre begrundelse for faget latin i folkeskolen - at det er adgangsgivende til sprogligt gymnasium - ikke i sig selv kunne anses for tilstrækkelig, men at man både skulle og kunne finde frem til indre begrundelser for faget som helhed.

Det var endvidere svært for flere grupper at skelne skarpt mellem begrundelserne for faget i hver af de tre nævnte skoleformer. I alle grupperne lagde man vægt på, at både de rent sproglige og de indholdsmæssige kvaliteter ved faget måtte fremhæves lige stærkt, således som det f.eks. udtryktes fra én gruppe:

"I den klassiske oldtid blev der for første gang formuleret en række ideer og institutioner, som bestemte udviklingen indtil vore dage, for størstedelen overleveret i latinsk sprogdragt. Beskæftigelsen med faget latin er en nødvendig forudsætning for at tilegne sig kendskab hertil. Samtidig er latin et velegnet udgangspunkt for forståelsen af et givet sprogs struktur. Undervisningen skal tage hensyn til alle ovennævnte aspekter".

Specielt om latinens betydning som et fag, der formidler indblik i samfundsstrukturer og -sammenhænge siger en anden gruppe:

"Faget latin bibringer fremfor andre fag et indblik i begrebet "omverdensproblematik", belyst såvel i dets oprindelse som dets samfundsbestemte ændringer og dets funktion i og samspil med det moderne samfund".

En tredje gruppe lægger vægt på latinen som et velegnet fag til - udover hvad det giver af sproglige færdigheder, begrebsapparat m.m. - hos eleverne at formidle en "sammenhængsforståelse" (= individets indsigt i et samfunds struktur - det øjeblikkelige og det, der var). Den samme gruppe fremhæver den latinske kulturkreds som en velegnet materialesamling til at illustrere, hvordan en kultur/et samfund har fungeret. Faget giver eleven et godt arbejdsredskab i hænde til en analyse - velegnet, fordi

- 1) kulturkredsen danner en afsluttet helhed
- 2) den kan forstås umiddelbart af os
- 3) den har haft virkninger, der rækker op i vor egen tid.

Man er sig bevidst, at mange, der i princippet vil acceptere ovenstående punkter, herefter vil indvende, at beskæftigelsen med disse sider af faget ikke nødvendigvis forudsætter den tidskrævende proces at erhverve sig evnen til at læse teksterne på originalsproget - teksterne kan læses i oversættelse.

Hertil svarer én gruppe:

"Det sproglige arbejde er værdifuldt i sig selv, men det er specielt værdifuldt, fordi den eksakte sproglige beskæftigelse med stoffet vil give eleven en klar fornemmelse af, at enhver oversættelse er en tolkning. Den herved erhvervede indsigt fremmer i høj grad en kritisk holdning over for dagligdagens forsøg på sproglig vildledning såvel på det politiske som på det kommercielle plan".

Om fagets sproglige side svarede iøvrigt:

Latin er et godt fag til at indføre elever i "sproglig forståelse", idet det formidler en indsigt i fundamental sprogbrug, bidrager til "sproglig erkendelse" (herunder centralt ordforråd, grammatik), indøver rationel arbejdsmetode og er gennem sin struktur med til at træne sansen for logisk tænkning.

Det fremførtes også, at latin ofte er den katalysator, der åbner for en bedre forståelse af tysk - engelsk - fransk. Endelig fremhæves det, at latin indfører eleven i grundsproget for den europæiske sprog - og kulturkreds, og at det er det eneste fag, der giver mulighed for at få indblik i den kulturkreds, der omfattes af landene Italien, Spanien, Portugal, Frankrig, Rumænien samt Latinamerika og tildels Canada.

Det ovenfor nævnte ansås generelt for begrundelse for faget på alle niveauer. Specielt om begrundelsen for latin som folkeskolefag fremførtes forskellige synspunkter:

To af grupperne gik stærkt ind for, at faget ikke blev forbeholdt den gruppe elever, der overgik til sprogligt gymnasium. Faget burde tilbydes en bredere kreds af elever i betragtning af de vide perspektiver, undervisningen i latin kan åbne for - såvel af sproglig som af kulturel art. Det brede tilbud vil inddrage kredse af elever, som traditionelt ikke tilskyndes til at vælge en videregående skoleuddannelse. Der kan herved ydes et bidrag til mindskelse af kommunikationskløften mellem disse elever og den gruppe, der traditionelt tilskyndes til valget af latin og af en videregående skoleuddannelse.

Latin imødekommer et behov hos en gruppe elever, der gerne vil arbejde eksakt og rationelt med et stof - så at sige "træne de åndelige muskler". Det er urimeligt, at de ikke skal have dette tilbud.

Faget giver mulighed for en "nystart" for mange elever. De er i den specielle situation, at tilbudet gives, inden der skal vælges (= man kan springe fra).

Latin giver mulighed for at overskue et enkelt fag i en nogenlunde afrundet helhed - der er derfor også en rimelig udsigt til "belønning" i form af et tilfredsstillende resultat til slut.

Iøvrigt kunne det noteres, at tilgangen til faget var betydelig.

En gruppe fremhævede, at selv om latinen forsvandt som folkeskolefag, forsvandt latinen ikke - faget blev blot forbeholdt en begrænset "elitegruppe".

En anden gruppe udtrykte sig således:
"Fjernes latin, falder en vigtig "spørgeretning" bort; et væsentligt delinstrument til opfyldelse af skolens formålsparagraf vil da være borte".

For latin som fag i gymnasiet fremførtes principielt de samme begrundelser, idet det bemærkedes, at vægten her - efter at arbejdet med den helt elementære sprogtilegnelse var overstået - kunne forskydes stærkere over mod fagets kultur - og samfundshistoriske side.

Latinen som liniefag på seminariet er principielt begrundet i, at latin er et folkeskolefag. I og med, at folkeskolens lærere i latin i deres undervisning skal tilgodese alle fagets aspekter, er det seminariets opgave i liniefaget latin at uddanne dem til at kunne varetage denne opgave bedst muligt. Fra en gruppe blev det foreslået, at man overvejede muligheden for at latin blev indført som fælles valgfag for alle retninger i gymnasiet og på HF.

Spørgsmål d : Skal indholdet evt. ændres, og i givet fald hvordan?

Hertil svarer en gruppe:

"Indblik erhverves ud fra en behandling af et sprogligt materiale, under hvilken eleven bibringes en erkendelse af problemer, der rækker ud over selve sproget."

Der foreslås : Folkeskole : instrumental anvendelse af sprog og gennemgang af enkle problemkomplekser (skole, hær, senat).

Gymnasium : udvidelse af sproglige funktionsanalyser, herunder tværsproglige. Gennemgang (evt. selvstudium) af samfundsintegrerede funktioner (rhetorik, jura, religion, magtbalancer.)

En anden gruppe siger :

"Tekstvalget bør beskrive de vigtigste antikke ideer og institutioner og deres senere udvikling med paralleler til fænomener i nutiden under hensyntagen til elevernes forudsætninger. På det elementære plan bør teksterne vælges, så de belyser elevernes aktuelle problematik (f.eks. aspekter af familielivet, politiske forhold, filosofiske holdninger etc.) Den grammatiske indlæring må gradværes efter teksternes sværhedsgrad således, at eleverne selv gradvist konstruerer morfologien."

Gennemgående pegedes der på, at der ved forenklet paradigmeindlæring og en omstrukturering af syntaxen kunne vindes tid til i højere grad end nu at inddrage "sproget i sin sammenhæng" med epokens samfundsliv og kulturliv. Tekstvalget burde ændres overensstemmende hermed, således at væsentlige aspekter af tidens samfundsliv kunne inddrages (evt. lettere tekster - mere stof).

Det nævnedes også, at audiovisuelle hjælpemidler burde finde anvendelse i faget latin.

Fra nogle deltagere blev det gjort gældende, at der burde ofres mere opmærksomhed på udtalen af latin for derigennem bl. a. at modvirke opfattelsen af latin som et "dødt" sprog.

Følgende bilag var vedlagt de fire spørgsmål.

Johann Gottfried Herder (1744-1803)

Tre teser om latin:

- a) ingen skole er god, hvor man kun lærer latin, og hvor dette er hovedsagen.
- b) ingen skole er god, hvor man ikke kan undgå latin.
- c) ingen skole er god, hvor latin ikke læres som et levende sprog, d.v.s. ud fra tekster og ikke ud fra grammatik. Væk med latin, for så vidt man deraf skal lære grammatik. Til dette formål har man ikke andet sprog i verden end modersmålet. Gennem dette lærer man grammatik af sproget og ikke sprog af grammatikken.

Formålet med latinundervisningen i folkeskolen er :

- 1) at give eleverne mulighed for at tilegne sig viden om den latinske kultur og dennes kulturelle og sproglige betydning for nutiden.
- 2) at give dem færdigheder i selvstændigt at arbejde med lettere latinske tekster, eventuelt ved hjælp af paralleloversættelse.
- 3) at give eleverne arbejdsmetoder, som de kan udnytte både sprogligt og litterært i andre af skolens fag.

Pædagogerne afsluttede debatten med flg. konklusion:

På baggrund af den afsluttede debat opfordrede de os kraftigt til at søge argumenter uden for de specifikt faglige cirkler, argumenterne må være gyldige for ikke-latinere.

Pædagogerne ville ikke give en konklusion, hvis den skulle forstås som en løsning, men påpegede, at den fremtidige diskussion måtte tage højde for de nævnte politiske aspekter. Den diskussion der havde foregået på mødet, havde været en forstandig, men indvendig diskussion. For dem at se var mødets konklusion den, at vi nu måtte spørge os selv om, hvordan hele problematikken nu så ud, og i den forbindelse stillede de os 4 skrappe spørgsmål:

1) Er der i vores argumentation eet eneste argument, som ikke også kan fremføres af andre fag?.

2) Er der noget som kun latin gør eller kan - noget som andre fag ikke kan?.

3) Er der noget latin kan bidrage bedre til end andre fag?.

Er latin et nødvendigt led i andre fag?. Bliver andre fag først fuldkomne med bidrag fra latin?.

4) Er faget en hindring i skolens øvrige arbejde og bestræbelser?. Kan dette evt. skyldes indholdet eller metoden, hvorpå vi beskæftiger os med indholdet på?.

Med disse 4 spørgsmål sluttede mødet.

Mødet på Blaagård Seminarium er naturligvis kun en begyndelse. Der skal en ny holdning til, for at skabe mulighed for, at mennesker livet igennem kan tage tillægsundervisning og kan begynde en ny uddannelse. En nødvendig forudsætning for denne nye holdning er det større samarbejde mellem forskellige lærergrupper (og gruppe er det større samarbejde mellem forskellige lærergrupper). På grundlag af denne fikommende medlemmer af disse lærergrupper). På grundlag af denne filosofi og tilskyndet af de ønsker som deltagere fra alle arbejdsgrupper ved Blaagård mødet gav udtryk for er LATINSK SAMARBEJDSKOMITE'opstået.

Denne komite'omfatter lærerrepræsentanter fra Folkeskolen, Gymnasieskolen og HF, Seminarier og Universiteter samt lærerstuderende og universitetsstuderende.

Følgende opgaver er blevet prioriteret højest :

- a) en omfattende sociologisk undersøgelse af forholdene omkring faget i Folkeskolen.
- b) dannelse af Regionale Latinske Samarbejdskomiteer med bl. a. efter og videreuddannelsesproblemer for øje.
- c) koordinering - og informationsopgaver (publikationer, anmeldelser, offentliggørelse m.m.).
- d) fremsættelse af et forslag til undervisningsvejledning for faget latin i folkeskolen.

PENSUMBESTEMMELSER

Af hensyn til ønsket om en offentlig debat om examensbestemmelserne offentliggør jeg herved et forslag til examensordning for klassisk filologi og græsk og pensumbestemmelser for latin.

Udkast til examensordning for klassisk filologi

Almen redegørelse:

§ 1.1 Den klassiske filologis formål er at udforske den græsk-romerske oldtid og at formidle forskningens resultater ud til en større kreds.

§ 1.2 Uændret.

Klassisk filologi:

§ 2.1 - 3 Uændret.

1. del

I. Examensfordringer.

§ 3.1 "Mundtlig prøve i sprogfærdighed" har som formål at vise examinandens færdighed i med elementær viden om græsk syntax og stilistik at læse og orientere sig i lettere græske normalprosatexter. Til denne prøve opgives ca. 150 sider græsk prosa.

§ 3.2 som gammel § 3.1

§ 3.3 som gammel § 3.2

§ 3.4 som gammel § 3.3

§ 3.5 "Mundtlig prøve i sprogfærdighed" har som formål at vise examinandens færdighed i med elementær viden om latinsk syntax og stilistik at læse og orientere sig i lettere latinske normalprosatexter. Til denne prøve opgives ca. 150 sider latinsk prosa.

§ 3.6 som gammel § 3.4

§ 3.7 som gammel § 3.5

§ 3.8 som gammel § 3.6

§ 3.9 "Den skriftlige prøve i et særligt studeret emne" har som formål at vise examinandens færdighed i, ved hjælp af relevante nyere håndbøger og hovedværker samt antikke kilder at behandle og vurdere problemer inden for den klassiske filologis rammer.

§ 4.1 Uændret

§ 4.2 Uændret

§ 4.3 abcd Uændret

e Examinanden kan opgive tekster fra perioder uden for oldtiden til og med middelalderens slutning, men skal kun kunne indsatte disse tekster i den for fortolkningen umiddelbart relevante historiske, sproglige, litterære og filosofihistoriske sammenhæng.

f Der opgives som læst:

POESI: 10.000 vers, heraf mindst 30% (ca. 3000 v.) Homer og anden tidlig hexameterdigtning. 35% (ca. 3500 v.) fra 7. til og med 4. årh. f.v.t.

PROSA: 600 normalsider, heraf mindst 55% (ca. 330 ns.) prosa til og med 4. årh. f.v.t.

Følgende genrer, områder og forfattere skal være repræsenterede:

epik

Platon

tragedie

Thukydid

komedie Herodot
 lyrik
 elegi og jambe
 filosofi
 historieskrivning
 taler

§ 4.4 Uændret, dog udgår i pkt. b "i Danmark (specielt i Nationalmuseet og Glyptoteket)".

§ 4.5 abc Uændret
 d Uændret, dog udgår "i Danmark (specielt i Nationalmuseet og Glyptoteket)".

e Uændret

f Examinanden kan etc. (svarer til § 4.3 e)

g Der opgives som læst:

POESI: 5000 vers, heraf mindst 22% (ca. 1100 v.) poesi fra republikkens tid. 38% (ca. 1900 v.) augustæisk poesi.

PROSA: 800 normalsider, heraf mindst 45% (ca. 360 ns.)

republikansk og augustæisk prosa. 15% (ca. 120 ns.) efteraugustæisk prosa.

Følgende genrer, områder og forfattere skal være repræsenterede:

epik	Vergil
satirer og	Horats
poetiske breve	Ovid
lyrik	Cicero
komedie	Caesar
elegi	Livius
filosofi	Tacitus
epistolografi	Sallust
historieskrivning	
taler	
retorik	

II Examensbestemmelser

§ 5.1 Mundtlig prøve i sprogfærdighed (intern bunden prøve) på grundlag af en text, der er gennemgået i semestret forud for prøvens aflæggelse.

Karakter: bestået/ikke bestået.

§ 5.2 som gammel § 5.1

§ 5.3 som gammel § 5.2

§ 5.4 som gammel § 5.3

§ 5.5 a Til hver af de under stk. 3 og 4 nævnte prøver tilstås normalt 4 timer under tilsyn. Ordbrug må benyttes.

b Til hver af de under stk. 2, 3 og 4 nævnte prøver gives én karakter.

c De under stk. 1, 2, 3 og 4 nævnte prøver skal normalt aflægges i den nævnte rækkefølge.

§ 5.6 Mundtlig prøve i sprogfærdighed (intern bunden prøve) på grundlag af en latinsk text, der er gennemgået i semestret forud for prøvens aflæggelse.

Karakter: bestået/ikke bestået.

§ 5.7 som gammel § 5.5

§ 5.8 som gammel § 5.6

§ 5.9 som gammel § 5.7

§ 5.10

a Hver af de under stk. 1 og 6 nævnte prøver kan afløses ved regelmæssig aktiv og tilfredsstillende deltagelse i gennemgangen af det pensum, hvori der examineres.

b til hver af de under stk. 8 og 9 nævnte prøver tilstås 4

timer under tilsyn. Ordbøger må benyttes.

c til hver af de under stk. 7, 8 og 9 nævnte prøver gives én karakter.

d de under stk. 6, 7, 8 og 9 nævnte prøver skal normalt aflægges i den nævnte rækkefølge.

§ 5.11 som gammel § 5.9

§ 5.12 Den skriftlige prøve i et særligt studeret emne afvikles som en individuel hjemmeopgave. Besvarelsen, som skal være på ikke over 10 maskinskrevne A 4 sider, afleveres 10 dage efter opgavens udlevering. Opgaven stilles af examinator inden for et af examinandens valgt særligt område, som skal være godkendt af fagets lærere.

§ 6.1 uændret

§ 6.2 a uændret

b Der prøves i 2 principielt ulæste tekster, hvortil der gives 2 gange 24 timers forberedelsestid uden tilsyn, hvorunder hjælpemidler må benyttes i ubegrænset omfang. Teksterne udvælges af examinator under hensyntagen til examinandens opgivelser, jf. § 4.3f og 5g.

c Til denne prøve gives én karakter.

§ 6.3 Uændret

§ 6.4 Uændret

§ 6.5 Uændret

§ 7 Uændret (dog tilføjes jf. § 5.5c og 5.10d.)

2.del

I Examensfordringer

§ 8 Uændret (dog ændres § 10.1d til 10.1g)

§ 9.1 Uændret

§ 9.2 Uændret

§ 9.3 Uændret

§ 9.4 Uændret

§ 10.1 Uændret

a uændret

b uændret

d Kendskab til hovedtrækkene i den græske filosofi og religion (herunder mytologi) i et omfang som ...

e som gammel 10.1d

f Examinanden kan opgive tekster fra perioden uden for oldtiden til og med middelalderens slutning, men skal kun kunne indsatte disse tekster i den for fortolkningen umiddelbart relevante historiske, sproglige, litterære og filosofi-historiske sammenhæng.

g Der opgives som læst:

POESI: 15.000 vers, heraf mindst 30% (ca. 4500 v.) Homer og anden tidlig hexameterdigtning. 30% (ca. 4500 v.) poesi fra 7. til og med 4. årh. f.v.t. 5% (ca. 750 v) hellenistisk, kejsertidens og byzantinsk poesi.

PROSA: 900 normalsider, heraf mindst 50% (ca. 450 ns.) prosa til og med 4. årh. f.v.t. 10% (ca. 90 ns.) hellenistisk, kejsertidens og byzantinsk prosa.

Følgende genrer, områder og forfattere skal være repræsenterede:

tragedie

komedie

lyrik

elegi + iambe

filosofi

historieskrivning

taler

Platon

Aristoteles

Thukydid

Herodot

Pindar

Aristophanes

Demosthenes

- § 10.2 Uændret
- § 10.3 Uændret, dog udgår i b "i Danmark (specielt i Nationalmuseet og Glyptoteket)".
- § 10.4 Uændret
- § 10.5 Uændret
- ab Uændret
- c Uændret, dog udgår "i Danmark (specielt i Nationalmuseet og Glyptoteket).
- d Kendskab til hovedtrækkene i den græske og romerske filosofi, i græsk-romersk mytologi og i romersk religion i et omfang som..
- e Som gammel 10.5d, dog rettes "Navnlig fordres fyldig indsigt i forskningen vedrørende Cicero etc." til "...vedrørende komedie, Cicero etc."
- f Examinanden kan etc. (svarer til 10.1f)
- g Der opgives som læst:

POESI: 7500 vers, heraf mindst 20% (ca. 1500 v.) poesi fra republikkens tid. 35% (ca. 2600 v.) augustæisk poesi. 10% (ca. 750 v.) latinsk poesi efter Augustus.

PROSA: 1200 normalsider, heraf mindst 40% (ca. 480 ns.) republikansk og augustæisk prosa. 15% (ca. 180 ns.) efteraugustæisk prosa.

Følgende genrer, områder og forfattere skal være repræsenterede:

epik	Vergil
didaktisk poesi	Horats
satirer og poetiske breve	Ovid
lyrik	
drama	Lucretius
elegi	Cicero
epistolografi	Caesar
filosofi	Livius
historieskrivning	Tacitus
taler	Sallust
teoretiske skrifter om talekunst, grammatik og poetik.	

§ 10.6 Uændret.

II Examensbestemmelser.

- § 11.1 Uændret
- § 11.2 Uændret
- § 11.3 Uændret
- § 11.4 Specialet kan af indtil 5 studerende aflægges som gruppespeciale. For sådanne specialer gælder samme regler som i øvrigt, idet dog afhandlingen skal affattes således, at den enkelte studerendes bidrag kan bedømmes individuelt.
- §§ 13.3 - 13.6 er uændrede
- § 13.7 a Uændret
- b Der prøves i 2 principielt ulæste tekster, hvortil der gives 2 gange 24 timers forberedelsestid uden tilsyn, hvorunder hjælpemidler må benyttes i ubegrænset omfang. Teksterne udvælges af examinator under hensyntagen til examinandens opgivelser, jf. § 10.5g.
- c Til denne prøve gives én karakter.
- § 13.8 Uændret.
- § 13.9 Uændret.

GRÆSK

§ 15.1 - 3 Uændret.

1. del (svarer til bifag)

I Examensfordringer

- § 16 Uændret
- § 17.1 "Mundtlig prøve i sprogfærdighed" har som formål at vise examinandens færdighed i med elementær viden om græsk syntax og stilistik at læse og orientere sig i lettere græske normalprosatexter. Til denne prøve opgives ca. 150 sider attisk prosa.
- § 17.2 som gammel § 17.1
- § 17.3 som gammel § 17.2
- § 17.4 som gammel § 17.3
- § 17.5 "Den skriftlige prøve i et særligt studeret emne" har som formål at vise examinandens færdighed i, ved hjælp af relevante nyere håndbøger og hovedværker samt antikke kilder at behandle og vurdere problemer inden for den græske filologis rammer.
- § 18.1 Uændret
- abcd Uændret
- e Examinanden kan opgive tekster fra perioder uden for oldtiden til og med middelalderens slutning, men skal kun kunne indsætte disse tekster i den for fortolkningen umiddelbart relevante historiske, sproglige, litterære og filosofi-historiske sammenhæng.
- f Der opgives som læst:
- POESTI: 10.000 vers, heraf mindst 30% (ca. 3000 v.) Homer og anden tidlig hexameterdigtning. 35% (ca. 3500 v.) fra 7. til og med 4. årh. f.v.t.
- PROSA: 600 normalsider, heraf mindst 55% (ca. 330 ns.) prosa til og med 4. årh. f.v.t.
- Følgende genrer, områder og forfattere skal være repræsenterede:
epik	Platon
tragedie	Thukydid
komedie	Herodot
lyrik	
elegi og iambe	
filosofi	
historieskrivning	
taler	
- § 18.2 Uændret, dog udgår i b "i Danmark (specielt i Nationalmuseet og Glyptoteket)".

II Examensbestemmelser

- § 19.1 a Mundtlig prøve i sprogfærdighed (intern bunden prøve) på grundlag af en tekst, der er gennemgået i semestret forud for prøvens aflæggelse.
Karakter: bestået/ikke bestået.
- b Denne prøve kan afløses ved regelmæssig aktiv og tilfredsstillende deltagelse i gennemgangen af det pensum, hvori der examineres.
- § 19.2 som gammel § 19.1
- § 19.3 som gammel § 19.2
- § 19.4 som gammel § 19.3
- § 19.5 a Til hver af de under stk. 3 og 4 nævnte prøver tilstås normalt 4 timer under tilsyn. Ordbøger må benyttes.
- b Til hver af de under stk. 2.3 og 4 nævnte prøver gives én karakter.
- c De under stk. 1, 2, 3 og 4 nævnte prøver skal normalt aflægges i den nævnte rækkefølge.
- § 19.6 Denskriftlige prøve i et særligt studeret emne afvikles som

en individuel hjemmeopgave. Besvarelsen, der skal være på ikke over 10 maskinskrivne A 4 sider, afleveres 10 dage efter opgavens udlevering. Opgaven stilles af examinator inden for et af examinandens valgt særligt område, som skal være godkendt af fagets lærere.

§ 20.1 Uændret.

§ 20.2 a Uændret.

b Der prøves i 2 principielt ulæste tekster, hvortil der gives 2 gange 24 timers forberedelsestid uden tilsyn, hvorunder hjælpemidler må benyttes i ubegrænset omfang. Teksterne udvælges af examinator under hensyntagen til examinandens opgivelser, jf. § 18.1f.

c Til denne prøve gives én karakter.

§§ 20.3 - 21 er uændrede.

2. del (svarer til hovedfag)

I Examensfordringer

§§ 22 - 23.3 er uændrede

§ 24 abc uændret

d Examinanden kan opgive tekster fra perioder uden for oldtiden til og med middelalderens slutning, men skal kun kunne indsatte disse tekster i den for fortolkningen umiddelbart relevante historiske, sproglige, litterære og filosofi-historiske sammenhæng.

e Der opgives som læst:

POESI: 20.000 vers, heraf mindst 30% (6000 v.) Homer og anden tidlig hexameterdigtning. 30% (ca. 6000 v.) poesi fra 7. til og med 4. årh. f.v.t. 5% (ca. 1000 v.) hellenistisk, kejser-tids og byzantinsk prosa.

Følgende genrer, områder og forfattere skal være repræsenterede:

epik	Platon
tragedie	Aristoteles
komedie	Thukydid
lyrik	Herodot
elegi + iambe	Pindar
filosofi	Aristophanes
historieskrivning	Demosthenes
taler	
didaktisk poesi	
epigrammer + epyllier	

f Fra de under e fordrede opgivelser trækkes det til 1. del opgivne.

II Examensbestemmelser

§ 25.1-3 er uændret

§ 25.4 Specialet kan af indtil 5 studerende aflægges som gruppespeceale. For sådanne specialer gælder samme regler som i øvrigt, idet dog afhandlingen skal affattes således, at den enkelte studerendes bidrag kan bedømmes individuelt.

§§ 25.5 - 27.1 er uændrede

§ 27.2 a uændret

b Der prøves i 2 principielt ulæste tekster, hvortil der gives 2 gange 24 timers forberedelsestid uden tilsyn, hvorunder hjælpemidler må benyttes i ubegrænset omfang. Teksterne udvælges af examinator under hensyntagen til examinandens opgivelser, jf. § 24e

c Til denne prøve gives én karakter.

§ 28 Uændret.

FØLGENDE INDSÆTTES I EKSAMENSORDNINGEN § 38.1:

d Eksaminanden ..... (som under græsk bifag).

e Der opgives som læst:

POESI: 10.000 vers, heraf mindst 20% (ca. 2000 v.) poesi fra republikkens tid. 35% (ca. 3500 v.) augustæisk poesi. 10% (ca. 1000 v..) latinsk poesi efter Augustus.
 PROSA: 1.600 normalsider, heraf mindst 40% (ca. 640 ns.) efterrepublikansk og augustæisk prosa. 15% (ca. 240 ns.) efteraugustæisk prosa.
 Følgende genrer, områder og forfattere skal være repræsenterede:

epik	Vergil
didaktisk poesi	Horats
satirer og poetiske breve	Ovid
lyrik	Lucretus
drama	Cicero
elegi	Caesar
filosofi	Livius
epistolografi	Tacitus
historieskrivning	Sallust
taler	
teoretiske skrifter om talekunst, grammatik og poetik	
fiktionsprosa.	

PETER TERKELSEN

